

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

4. Responsiones ad loca Eminentissimorum Cardinalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

De Primatu Solius D. Petri.

167

Paulus fuit excellentior in doctrina omnibus Apostolis; sed subdit, non tamē in potestate. Ergo secundum Tostatum contra Anonymum, non fuit Paulus per Petrum in potestate, quia si talis esset utique excellenter, quod hoc, Apostolos, sicut excellit Petrus. Dicendum est itaque, recte cum Sancta Synodus ubi supra, Petrum, & Paulum fuisse examinari, & principalem Apostolorum summitatem, in diverso tamē genere, ut dixi, non in eodem. Et idēc debet Anonymus adiudicare, alias Synodos Generales, loquentes de Primatu Ecclesiae, solum D. Petru tribuere, ita Concilium Florentinum in Decreto uniuersitatis, 25° determinat, Pontificem esse Vicarium Christi & successorem D. Petri. Concilium Nōuam Oecumenicum sic ait: Si qui tanta effatur audacia quemadmodum Phocius, & Diocletius, sive scripto, sive sine scripto, infans quosdam contra Cathedram Coryphae Apostolorum Petri iactare audeat, eandem cum illis sententiam damnationis libeat.

12. Ad octauam auctoritatem Beati Laurentij Iustiniani Sermonis de Santiis Apostolis Petro & Paulo, ait: Ambō igitur iustificati gratis à Domino; ambō dom Ap̄ololatus adpti sunt apicem, Dei gratiam in se exhibuere laudabilem, de imis si quidem ad summam prouecti, omnium fidelium effecti sunt Principes. Respondeo, ad hanc omni patre responsionem ex paulo superioris dicitur. Concedo Petrum, & Paulum adeptos apicem Apostolatus, & ad famam peruenire; sed adhuc Beatus de Repub. Eccles. lib. 2. cap. 7. obiect. 7. num. 53. inter summos, unū posse esse altissimum, quam reliquos. Nec etiam obstante verba leuentia Diu Iustiniani, videlicet, Merito igitur Clavium Coelestis Regni potestate predicti, ligandi animas, atque soluendi officio fungebantur; nam alio modo Petrus accepit Claves Regni Celorum, & Paulus, & alii Apostoli, ut supra ipsius ostendimus; sed nunc etiam Anonymus ad dam auctoritatem Hieronymi lib. 1. contra Iouannam. Supra Petrum, inquit fundatur Ecclesia, & licet idipsum in alio loco, super Apostolos sia, & cuncti Claves Regni Celorum accipiunt, & ex aquo, quod est pro qualitate Apostolorum cum Sancto Petro ratione Apostolatus obseruantur) super eos Ecclesia fortitudine solidetur: Tamen propriez inter duodecim vii eligitur, ut capite confusio sebismaris tollatur usq[ue]. Sed videamus quid sensit Beatus Iustinianus de Primatu Ecclesie quando aperit de illo loquitur. Sic itaque aferit cap. 12. de Obedientia. Huius liquidem Apostolites. Sedis arcem, hucusque Catholicæ Ecclesie Monarchiam Apostolus Petrus primus accepta, quando Dei filium esse Dominum nostrum Iesum Christum confessus est, dicens: Tu es Christus filius Dei vivi. Quamobrem ab eodem Dominio audiit promeruit. Ego dico tibi, quia tu es Petrus, & super hanc Petram a dicabo Ecclesiam meam. Verum tandem Anonymus decenit ad tertiam classem locorum Eminentissimum Cardinalium, & idēc illa expondere necesse erit.

Responses ad loca Eminentissimorum Cardinalium.

§. 1. Ad primam auctoritatem Petri Damiani Opus. 31. cap. 4. ait: Quandam si dici licet, cum Christi similitudinem Paulus tenet, dum non vni dimittat Ecclesias, sed omnibus praefidei. Etintra. Plane ipse tota terrarum Orbis vniuersalem fundavit Ecclesiam, sic enim in omnibus ius tenet praefendendi. Respondeo, quod in dicto Opusculo prefata dixit, cum clausula, faluo cæterorum Apostolorum iure. Ergo à fortiori, multo magis, faluo Petri, quem ibidem Senatus Apostoli Primum

Principem vocat, quod nunquam de Paulo dicitur, Ad id vero quod afferit de fundatione Ecclesie vniuersalis, respondeo, quod communione Apostolatus, omnibus Apostolis conuenire potest, sed Paulus præcipue, propter maiores labores in fundanda Ecclesia suscepimus. At vero D. Petrus fundatio vniuersalis Ecclesie competit tanquam eius capit, & idēc singulari ratione, vnde Christus dixit: Tu es Petrus, &c.

2. Ad locum Opus. 4. in quo dicitur esse sacram legium negare Petrum, & Paulum, in Apostolici Senatus culmine principatum possidere. In quibus verbis docet Anonymus luculentissime inter Petrum, & Paulum æquitatem expressam fuisse. Respondeo distinguendo, si enim alteris Petrum, & Paulum in Apostolici Senatus culmine Principatum possidere in eodem genere, & nego: si alteris aliud genere, & concedo. Deinde dico potest Principatum in quo Paulus Petri frater est, esse ipsum Apostolatum, de quo dicitur Psalm. 158. Nimis confotatus est Principatus eorum. Vnde Omnes Apostoli sunt Ecclesiae Principes constituti super omnem, & Principes populorum congregati cum Deo Abraham. Psalm. 44. & 46. Principatus vero, seu Primatus inter, ac super cæteros Apostolos vnius est Petri. Itaque altero, Petrus in Apostolici Senatus culmine Principatum possidere, tanquam Caput, & Pastorem omnium Paulum vero, quia munus Apostolatus exuberantissem plus quam alijs Apostoli (ut supra probavimus) adiunxit. Vide Bellarmiinum lib. 1. de Roman. Pontifice, cap. 27. Et idēc optimè dicit Coëffeteau tom. 1. lib. 1. cap. 9. num. 7. quod quando Patres afferunt, Petrum, & Paulum accepisti principatum Ecclesie, respondendum est accepisti diuerso modo, Petrum præcipue, & tanquam Caput, primam curam totius Orbis suscepisti: Paulum, & etiam alios Apostolos tanquam ipsius socios: & idēc non cum pari dignitate, cùm ipse esset in Collegio Princeps. Vide Albertum Pighium de Ecclesiastice Hierarchia, lib. 3. cap. 8. & Cardinalem Baronium tom. 1. ann. 34.

3. Ad locum Serm. 17. ego vrbis adducta in illo sermone non inuenio. Sed responsio patet ex supra dictis.

4. Ad locum lib. 2. Epist. 1. in qua Damianus vocat Petrum, & Paulum Lactaniensis Ecclesie brachia, quibus, sicut dicit Anonymus, nihil aequalius: ergo Petrus & Paulus inæquales inter se esse non possunt. O pulchra consequentia. Respondeat Anonymus milii quoq[ue], si quis veller illum fulsis percurret, vel alapis, seu colaphis cædere; nonne ipse optaret percuti, & cædi magis brachio sinistro, quam dextro? Certe quidem. Sed ne iocosa inter seria misceamus.

5. Respondeo, quod quando Damianus vocavit Petrum & Paulum brachia Ecclesie, non voluit significare omnino paritatem, inter ipsos, sed similitudinem, ut cæteri Patries, quando Petrum, & Paulum, iisdem laudibus encomiasticè condecorarent. Et quod ista fuerit mens Petri Damiani in superlatitis verbis clare appareret in sua Epist. 8. lib. 6. quam citauit in Discip. priori, & etiam hic apponere volo. Sic itaque ait loquens cum Paulo de correctione facta Petru. Quid est B. Paule quod Prior est tunc incepit obimis laceras: Quo pacto non verebis eum ante hominum ora confundere, cui speciali iure concessum est vniuersali totius Ecclesie Orbis praesidere? In quibus notanda sunt via. Primo quod Petrus vocetur Prior, id est superiori Pauli: Ergo quomodo Paulus erit aequalis cum Petru. Secundo quod praesidens totius orbis, dicitur Petru concessa speciali iure. Quod si Paulus esset aequalis, hoc verum non esset; neque Damianus poterat D. Paulo dicere illa verba; Quo pacto non verebis, &c. quia Paulus posset

posset respondere, se reprehendisse Petrum caput Ecclesie; quia ipse etiam habebat Ecclesie Principatum; ut caput; tanquam Petrus: Agnoscat igitur Anonymus, Damianus sensisse Paulum Petro inferiorem fuisse. Idem Damianus *serm. 27.* sic ait, loquens de Petro, *Vnus est enim, quem preambulat singularis Primitus iugio. Sic Damianus assertum Paulum fuisse singulare priuilegium concessum vii Petrogatis Anonymus hoc priuilegium concedit etiam Paulo. Videat etiam cundem Damianum *serm. 31.* vbi docet, *Circa omnia totius Sanctae Ecclesie, Petro à Christo consueta missam fuisse.* Sed moris est nostri Anonymus, obscura indigitar, clariora relinquere, utinam ipse ad inadagandam veritatem liberos volueret, & non ad defendendum id, quod semel dictum est.*

6. Ad secundam auctoritatem Cardinalis S. Georgij, *de Iubile, c. 12.* vbi vocat Petrum, & Paulum bases Ecclesie, Religionis Apices, fidei conditores, autores, praedictes, & fontes. Respondeo haec encomia etiam alii Apostolis competere, nec obstat Primitui Petri, supra illas. Parium item aliquam difficultatem, alia verba eiusdem Cardinalis assertentis, *Petrum, & Paulum ex eiusdem loci Primitu iunctos fuisse.* Respondeo hoc Encomium Paulo tribui, qui ipse solus inter alios Apostolos cum Petro fundavit Ecclesiam Romanam; nam Joannes Romae parum extitit, & ideo dicitur a Damiano habuisse simul cum Petro eiusdem loci Primitum; sicut etiam dicitur ab Epiphano *Heresi 27.* Episcopus Romanus, non proprius; vt supra dictum est, sed officio adiutorius, Petro subordinatus. Et ideo dixit D. Leo *serm. 5. de nat. Apost.* Ad hanc ergo sortem, tu beatissime Petre Apostole, venire non metuis, con sorte gloria tua Paulo Apostoli aliarum solum adhuc Ecclesiarum ordinacionibus occupato. Vide responsonem ad sequentem auctoritatem. Adde etiam ut supra ex Ambroso obleruauimus, duplicum esse Primitum, Praedicationis, & Regiminis. Quando ergo dicitur, Paulum habuisse in citato loco Primum cum Petro, intelligitur de Primitu prædicationis, quia inter omnes Apostolos, ipse solus cum Petro fidem Romæ prædicauit, & Romanam Ecclesiam plausuit; Petrus tamen primus, donec Paulus, confirmando eos, quos Petrus ad fidem traxerat; vt optimè obseruat Beccanus de republ. Eccles. *lib. 3. cap. 2. n. 5.* & alij. Vide ex hac ratione, Patres vocauerunt etiam Petrum & Paulum Collegas.

7. Ad tertiam auctoritatem Godofredi Cardinalis Sanctorum Præfice, *lib. 1. Epist. 7. aientis: Romanum Pontificem sedere in Petri, & Pauli sede.* Concedimus quidem, sed diuerso tamen modo haec sedes competit Petru, ac Paulo; & ideo Pontifices dicuntur Vicarii, & successores D. Petri, & Pauli, & multa efficere auctoritate D. Petri, & D. Pauli non in eodem genere, sed diuersa ratione, vt supra in priori disceptatione, saepius explicatum est. Sed omnino Anonymus, præter alios recognoscit Antonium Delphinum *de Ecclesia, lib. 2. fol. 114.* vbi sic probat. Pontifices non esse successores D. Pauli, quod in iurisdictionem, sed quantum ad ministerium Apostolatum, & quatenus Paulus fundauit Ecclesiam Romanam prædicatione una cum Petro: & ideo dicuntur à Cardinali Godofredo, Pontifices sedere in Petri, & Pauli sede. Nota quod Anonymus in hoc loco nimis se extendit in declarando quo pacto Patres tribuan Petru clauem potentiae, & Paulo clavem scientiae: neque ex hoc putat inferti posse inter ipsos in aequalitatem; nam alioquin si dicaretur solam potentiae clavem conuenisse Petru, vt Paulo solam scientiae, in hoc etiam Paulus Petro præferretur. Sed respondeo cum Episcopo Coëffeteau *tom. 1. lib. 1. c. 11. n. 25.* quod Apostolica quidem auctoritate maximus fuit Paulus, sed Apostolorum caput non fuit, yna cum reliquis Apostolis, Petro commendatus, & commissus

95. Petrus vero eti summa fidei cognovit, quippe quem pater caelestis docuerit, non agem tamen scientia, ac sapientia palmam Paulus concedit, ab eaque eum commendat. Charissimus (*inquit Epist. 2. c. 2. 3.*) frater noster Paulus secundum datam sibi sapientiam scriptis vobis. Itaque Patres ut significant Primum Petri super omnes Apostolos, & Paulum, reale assertunt Petrum habuisse clavem potentiae Paulum vero scientiae, eo modo, quo supra explicavimus.

8. Ad quartam auctoritatem Cardinalis de Cusa *Epist. 1. de via communionis ad Bohemos.* Dico Anonymum facere de illa, vt loquuntur Iurisconsulti, magnum festum, & ideo ait: Notanda omnia, quæ dicit dicitur Cardinalis, & quod ambo Paulus, & Petrus, vincant communis Principatus sedem fundauisse, ambo suum unicum primum successoribus reliquisse, ambo immediatae sub Christo, ita ut neuter alteri subesse, ambo potestatis uniuersalis tam in Iudeo, quam in gentes plenitudine prædicti dicuntur. Sed respondeo, haec omnia reduci posse ad bonum sensum, ex distinctionibus sapientiæ superioris adductis; nec terrene nos debent illa verba: quod Petrus, & Paulus ambo immediatae dicuntur sub Christo, ita ut neuter alteri subesse; nam intelligenda sunt quo ad missionem prædicandi ubique Euangelium; & ideo M. Antonius Capellus *dis. 1. de Poni. B. Petri. c. 12.* ita afferit: Nos, tahtum abeatis, vt Paulo exilio Apostolorum Petrum anterieramus in munere Apostolatus, vt potius, & Paulum, & omnes alios, Petru in potestate Apostolatus patres esse dicimus, neque Apostolos, qua Apostolos, missis arbitramur a Petru, sed a Christo, si enim eos non Christus, sed Petrus misseret, non amplius Apostoli Christi, sed Petri Apostoli essent. *Tota in-equalitas nostra ratio in solo ordine politico posita est, cuius hic aperte Paulus primas Petro concedit.* Ita Capellus; & ideo Cardinalis de Cusa, vbi loquitur aperte de primatu Iurisconsultis, & regimini foli Petri tribuit, vt patet in eadem *Epist. 2.* ab Anonymo citata, vbi sic afferit: Si scire velis an in Ecclesia existas, hac vestiges ratione, si cathedrae Romani Pontificis adhæreas que per continuas successiones bonorum malorumque in Petrum Principem continetur. Vnde *lib. 2. de Concordant. Carol. cap. 3. 4.* haec etiam assertit: In hac quidem gratia dicimus quo ad Apostolatum omnes Apostolos aequales; sicut quod ipsum sacerdotium omnes sacerdotes, sed abundantiori gratia dicimus Petrum inter Apostolos primum. Ita dicit Augustinus super Ioan. *serm. 4. 1.* Quod Petrus abundantiori gratia fuit unus, idemque primus Apostolus, & propter Primum Apostolatum cerebrum figurata qualitate personam Ecclesie. Et illum Primum Petri, quo ipse abundantiori gratia a Christo dotatus fuit, Sacra litteræ mihi exprimunt ibi, cum Christus diceret: Tu es Cephas. Et paulo infra citans D. Hieronymi, sic ait: Super Petrum fundatur Ecclesia; sicut etiam loco super omnes Apostolos fiat, & cuncti claves Regni Cœlorum accipiunt, & ex aequo super eos Ecclesia fortitudi solidetur utramque propterea inter duodecim vnu eligitur; vt capite constituto, schismatis tollatur occasio. Ecce sententiam D. Hieronymi, cui non licet contradicere. Ex qua habetur Petrum constitutum caput Apostolorum, & eis per Christum Prælatum. Haec Cardinalis Cusanus, qui vt patet, concedit rotundis verbis Primum Petru, sine vlla Pauli societate. Sed tamen postea pessimè docet, hoc non obstante, Concilium esse supra Papam. Vnde videat Anonymus, Cardinalis Cusani opinionibus non esse facilè adhærendum: pse enim adfuit in Concilabulo Basiliæ. Qui docuit etiam pessimè teste Pitigiano in *3. Sent. tom. 2. dis. 2. 5. q. 2. art. 1.* in fine, per consensum Ecclesie, & non ex iure divino, Primum Petri, & successorum eius, introductum fuisse.

9. Ad

ni Veneti tract. de Potestate Romani Pontificis; Respondeo me talem opusculum præ manibus non habere, & verba, quæ adducit Anonymus, reduci possunt ad bonum sensum. Adde, quod mihi dixit Eminensissimus Dominus Cardinalis Spada, plures Patres in Synodo Tridentina Congregatos asseruerunt, opusculum citatum est: cœtus legendum.

10. Non desinam tamen hic obscrutare, quod ego penes me habeo quādam Epistola diū Cardinalis imprimam Florentia anno 1558. directam Paolo IV. vbi loquens de compositionibus, facit mentionem de dicto opusculo citato ab Anonymo de potestate Pontificis, & sic ait: Iam enim cum eis laicos, inciditsemque in locum, vbi oportebat Maledictum, & Auctoritatem huius SANCTISSIMÆ SEDIS tueri, non tantum verbis, & oratione id præstuti, verum etiam amico cuidam, mo viro grauissimo, opusculum quoddam conscripti: quo, quantum pro temporis angustia, & per negotia, quæ mihi obeunda tunc erant, acutis perspicue, ni fallor, ostendit SVMMAM HANC PONTIFICIS AVCTORITATEM nullo humano iure constitutam fuisse; sed à DEO OPTIMO, UNICO QVE EIVS FILIO, collatam fuisse sanctissimo Petro, eiusq[ue] successoribus. Ita Cardinalis Contatenus. In quibus verbis, vt clare paret, refutatur se in dicto opusculo, quod pro se citat Anonymus, simul supremam potestatem Pontificis collatam fuisse D. Petro, & nullam facit mentionem de Paulo. Ergo verba adducta ab Anonymo, interpretanda sunt de auctoritate Apostolatus, quæ equalis fuit inter Petrum, & Paulum: & non de auctoritate Primatus; nā quādo de Primatu logitur aperte Cardinalis Contatenus, soli D. Petro tribuit. Ergo, &c.

11. Ad auctoritatem sextam Cardinalis Poli libr. avtione ad Henricum IX. Respondeo quod non facit ad rem, & ipse Cardinalis in toto libro, aperiſſimis verbis tueri Petri Cathedram, & Petri Palmarum: & in fine dicti libr. faciens mentionem de Paulo sic ait: Chatitas, inquit; per quam dominus Dei regitur, cum motem, & ut in inferioribus superioris reprehendi non soleant, perpetuo retinēti non parit: sed ubiquecumque Ecclesiæ utilitas poscere visetur, nequaquam dubitat inferior superiorem reprehendere. Quenadmodum Paulus eo tempore fecit dum Petrum se superiorem reprehendit. Ita ille. Ex quibus Cardinalis Polus apertere declarat, Paulum fuisse inferiorum Petro. Sed moris est nostri Anonymi in luce meridiana velle cœcitur. Et idē Ludovicus Maistorus in clypeo militaris Ecclesiæ libr. 3. cap. 44. tom. 220. in fauorem nostra sententia adducit Cardinalem Polum; sed ad maiorum Anonymi confusionem adducam hic verba Cardinalis Poli in tract. de summo Pontifice q[uo]d. vbi sic ait: Et si Paulus sciebat se Apostolum esse gentium, tamen Petrum multo ante hoc officio cum sibi à Deo commendatum fuisset fungi instituisse, Paulus autem ex eius consensu, virtutibus verba ostendunt; sic enim apud Lucam Petrus loquitur, sicut elegit Deus gentes per os meum audire verbum eius. Paulus autem de eodem munere loquens se illud quidem iubente Deo, sed ex consensu Petri obire instituisse testatur cum Cepham dixerant sibi dedisse cum aliis societatis, vt Petrus in circumscriptione, ipse gentibus euangelizaret. At Petrus nullo ceterorum consensu requisito id ipse tamquam summus yniuersi gregis pastor suscepit, cui & ous & agros commendans Christus, totius gregis curam tradiderat. Haec omnia fronte poterit Polum pro sua sententia, & pro nouo Papatu Pauli adducere.

Tom. III.

12. Ad auctoritatem septimam Cardinalis Bellarmini libr. 3. de Romano Pontifice cap. 2. vocantis Petrum, & Paulum Episcopos Romanos, iars in eam priori discepcione fuit responsum, nempt. Paulus dici Episcopum Romanum, quia Romæ munus Episcopalis exercuit. Fuit igitur Episcopus Romanus, officio adiutorius Petri subordinati, non autem titulo, ac propriè, vt Petrus. Nec obstant alia verba dicti Cardinalis libr. 1. cap. 27. ibi enim loquitur ex hypothesi, & idem in dict. cap. 27. per totum demonstrat aperte inaequalitatem inter Petrum, & Paulum. Et eodem ib. i. cap. 16. aperte afferit, Paulum fuisse Petro subiectum, & Petrum fuisse maiorem Paulo in officio gubernandi. Et tamen Anonymus audet Bellarminum pro sua sententia adducere.

13. Denique audiamus Anonymum claudentem suam scripturam his verbis: His omnibus auctoritatibus coronidem imponet Angelici Doctoris præcipui Scholæ Parisiensis Magistri doctrina, qui verba hæc in cap. 2. Epist. ad Galat. commentans, mihi enim qui videbantur esse aliquid (inter quos Petrum numerat) nihil contulerunt, sic loquitur in persona Pauli. Ab his autem scilicet Petro, & Ioanne, licet ad horam cœserim eis, nihil tamen accepi ab eis potestatis vel doctrinæ, & ibi licet essent magna auctoritatis (Petrus scilicet & Ioannes,) tamen nihil addiderunt doctrinæ meæ, nec potestati. Ita Anonymus. O frontem! Et quis quæso auderet citare Angelicum Doctorem pro hoc nouo Papatu D. Pauli, qui in eademmet Epistola 2. ad Galat. i. 1. aperte doget, Paulum non fuisse æqualem Petro in regimine, & Primitu, quod notauit etiam ex dicto loco D. Thomæ, Caeterus in opus. i. de auctoritate Papa, cap. 3. Vnde in 22. quaest. 3. art. 4. ad 2. aperte dixit, Paulum fuisse subditum D. Petro, & tamen Anonymus Paulum Petro æqualem facit, & audeat D. Thomam pro se citare, qui etiam alibi opus. i. videlicet contra Graecorum errores par. 2. afferit primatum Ecclesiæ Soli Petro, & non aliij datum fuisse. Itaque quando in persona Pauli D. Thomas afferit Petrum, & Ioannem nihil addidisse fuisse doctrinæ aut potestati. Respondeo concedendo nihil Petrum addidisse doctrinæ Pauli, nam omnia quæ pertinebant ad fidem à Christo ipse didicerat, & fuerat diligenter instruens, vt obseruat inter alios Ioan. Vviggars in 2. 2. D. Thomas de fide spe & Charitate Tract. de Pontifice ad quaest. 1. art. 10. dub. 1. num. 70. & Bellarminus libr. 1. de Rom. Pont. c. 16. concedo etiam, Petrum non addidisse aliquid suæ potestatis extraordinariæ: videlicet quia hanc etiam à Christo, Paulus scit & caeteri Apostoli in universam Ecclesiam accepit. Vnde D. Cyprianus libr. 1. de Virtute Ecclesiæ, dixit: Omnes Apostolos fuisse eadem potestitate prædictos, & docet Suarez de fide disputat. 10. scti. 1. num. 2. Caeterus opus. i. de Auctoritate Papa, cap. 5. & atij. Ergo Paulus par fuit Petro in Primitu, nōgo consequentiam; nam potestas extraordinaria, quam Paulus, & caeteri Apostoli accepert à Christo, in Petro fuit ordinata tanquam ex officio, & vt Capite, ac omnium Apostolorum, & etiam Pauli, Principe, vt obseruat Xystus Senensis in Bibliotheca lib. 6. annat. 69. & Theologi communiter cum Andrea Duvallo de Rom. Pontif. part. 1. quaest. 2. Sed nota, quod licet Paulus nihil potestatis, aut doctrinæ, vt dictum est à Petro accepteret, tamen Euangeliū à Christo acceptū nolui prædicare nisi prius, vt ita dicta fuisse bullatus à Petro tanquam Capite Ecclesiæ. Hoc eruditè, vt sepe solet ex SS. Patriū auctoritate probat Pater Franciscus Turrianus præclarissimæ Soc. Iesu vir celebrerrimus, aduersus Magdeburgenses pro Epist. Pont. libr. 2. cap. 4. vbi sic ait. Sciebat quidem Paulus se esse discipulum.

P 9. Ad

Ad quipram auctoritatem Cardinalis Contare Christi, & cœlo edictum, nec enim ab homine accepit, quod dicit, sed per reuelationem Iesu Chr. sciebat inquam nihil sibi doctrina ex illa cum Iacob, Petro, & Ioanne communicatione accesserunt, nec illa quicquam Paulo contulerunt, ut ipso testatur est. Sciebat tamen sic à Domino sanctum esse in Euangeli, quod sibi reuelatum erat, ut Cephas esset omnium Hierarcharum sue Episcoporum Princeps: à quo tanquam petra, & capite omnes fratre firmando, ac solidandi, ac dirigendi essent in iis, quæ ad dogma fidei pertinerent, itaut periculum esset non in vacuum current, dum id non fieret. Narravit itaque Galatis dogma fidei, auctoritate Cephas, Ioanne & Iacobo in consilium adhibitis, firmatum ac solidatum, & veluti sigillo Apostolica Petre signatum, ac ministrum. Ita Turrianus, cui addé Valentianus in *Analyse fidei Catholicae*, libr. 7. cap. 6. sic afferentem. Diuus Paulus significat quidem Apostolatus dignitate patrem se Petro fuisse; quod minimè sane impedit quominus, ut ipse etiam ovis Christi erat, Petro inferior fuerit. Iam quod nihil sibi à Petro, & ab illis collatum esse dicit, significat quidem nihil se ab illis dicitur quod pertinet ad fidem, ut qui erat ab ipso Christo eo in genere eruditus. Quamquam approbationem quidem Euangelij sui à Petro, ut à Principe hoc est ab Ecclesiæ auctoritate, cui Petrus præsidebat pertinet. Hæc Valentia. Dicendum est igitur ex superioris adductis Primatum Ecclesiæ fuisse collatum vni & soli Petro, & contrarium dicere aduersatur, ut probauit in priori disceptatione, verbis Matth. 16. Beatus es Simon Bar-Iona, qui caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in eclis est. Et ego dico tibi; quia tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiæ meam. Et tibi dabo claves Regni ecclorium. In qua promissione Pontificatus, voluit Christus Dominus, ita ad viuum delineare Petrum, ut clavis ostenderet, gratiam Primatus, fuisse tanquam singularis, concessam individua personæ Petri, ut egregie probat omnino videndus Gregorius de Valencia in *Analyse fidei Catholicae*, libr. 7. cap. 12. per totum. Ruardus Tapper. in declaratione *Articul. Louaniens art. 13.* & Albertus Pighius in *controversiis part. 2. Contr. 16.* Et quidem, ut optimè obseruat ante annos Caecanus, & postea Bellarminus, de Rom. Pontif. libr. 1. cap. 12. Duvalius part. 2. qu. 3. Vviggars in 2. 2. tract. de Pont. ad quæst. artic. 10. dub. 1. & alij; Nullus Notarius in Concilio alicuius testamenti posset delineare tam diligenter, & exactè aliquem Legatarium, aut Hæredem, ut apparet Christum Dominum delineasse personam Petri in promissione Primatus Ecclesiæ: Nam primù vocat illum nomine antiquo, Beatus es Simon; postea verò addit statim nomen Patris: Beatus es Simon Bar-Iona, ut faciunt Notarii in testamentis, vocando Hæredem, vel Legatarium nomine proprio, & addendo nōmē patris, V.G. Franciscus quondam Iohannis. Et hoc ad distinguendum Petrum à Simone fratre Thadæ. Deinde vocat illum nomine, quo tunc vtebatur. Et ego dico tibi, quia tu es Petrus, & statim reiterat ideam nomen. Et super hanc petram, videlicet, & super te Petrum ædificabo Ecclesiæ meam. Et tandem subiungit. Et tibi dabo, &c. quæ quidem sunt pronomina, certam personam designantia. Ergo in dictis verbis, tam particulariter delineantibus Petrum, manifestè pater Christum voluntate demonstrare, se collatum Primatum Ecclesiæ singulariter vni Petro priuatiè quoad omnes alios. Quod postea manifeste fecisse, patet Ioh. 21. Nam adimplendo hanc promissionem Petro factam, dixit ei: Petre pase oves meas. Non dixit (ait Bernardus lib. 2. de Confid. cap. 8.) Bonifacius VII. in Ex-

traag. unam sanctam, de Maior. & Obedient. Et omnes Expositores has, vel illas; sed indefinitè, oves meas, videlicet, omnes oves meas, nemine excepta. Ergo contulit Primatum Ecclesiæ Petro priuatiè, quoad omnes alios. Probo consequentiam: Nam clare patet per illa verba; pafce oves meas constitutum fuist solum Petrum pastorem, cæteros verò in Ecclesia tanquam oves remansisse. Ergo Primatus Ecclesiæ fuit collatus vni, & soli Petro, ceteris omnibus exclusis. Ergo propositio ista non est admittenda, Paulus fuit simul Pontifex cum Petro; quia facit Paulum Petro aequalē, contra expresa verba Christi constituentis Petrum Pastorem, & Superiorem Pauli, & constituents Paulum ovm, & subditum Petri. Nam quando Christus dixit Petro, pafce oves meas, idem est ac si dixisset, pafce Paulum: Propositio enim generalis censetur immediate reuelata de omnibus particularibus & contrarium afferere, docet esse hæreticum, Franciscus Oviedo in part. 2. D. Tomae Traal. 6. contro. 9. punct. 1. num. 1. & aliis Societatis Iesu præstantissimus Theologus Adamus Tannerus Tom. 3. disput. 1. quæst. 1. dub. 3. num. 71. ergo ista propositio, Paulus fuit Pontifex cum Petro, refellens devenit, quia facit Paulum Petro aequalē, & non ovm. Petro subiectam contra propositionem generalen expresse reuelatam.

14. Nec obstat dicere cum defensoribus Anonymi, supradicta procedere, & vera esse, si Paulus ex priuilegio non fuisset exceptus ex illis verbis, pafce oves meas; & ex ove a Christo postea factus pastor, simul cum Petro totius oculis Ecclesiæ. Sed respondeo, quod hoc sine fundamento afferunt, nec Patres ab Anonymo adducti, vñquam hoc dixerunt, & ita prorsus negandum est, ut patet ex superioris dictis in mea priori disceptatione, & P. Oviedo vbi supra docet expicere aliquem sine fundamento ex verbis generalibus S. Scripturæ, non solum esse temerarius, errorne & fulpētum de hæresi, sed esse hæreticum, quia propositio vniuersalis immediate ab omnibus reuelatur. Facit etiam ad horum confirmationem doctrina viri celeberrimi Patris Amici, etiam ex Societate Iesu in *Cursu Theologieo*, tom. 4. disputat. 16. feit. 2. num. 33. & disput. 7. feit. 1. num. 33. in quibus locis firmat, quod quotiescumque in aliqua propositione reuelata continetur alia implicitè, non solum expresse reuelata, sed etiam implicitè contenta, pertinet ad eandem fidem, non quidem ut deducatur, sed ut explicita, & id est assent illam propositionem esse hæreticam, quia directè opponitur aliqui veritati reuelata, aut conclusio per euidem discusum explicata, ut implicitè, & virtualiter contenta in aliqua expresse reuelata. Ergo cum expresse in Scriptura habeamus reuelatum, omnes oves Christi fuisse subiectas in illis verbis, Pafce oves meas, sub regimine Petri Pastoris vnici; implicitè, & virtualiter habemus etiam in dictis verbis reuelatum, Paulum tanquam Christi ovm, fuisse etiam sub Regimine Petri constitutum. Ergo qui illum facit Pontificem cum Petro, & ei aequalē, pessime facit; quia contradicit veritati virtualiter contenta, in veritate expresse à Christo Domino in Scriptura reuelata.

15. Sed penes me superioris dicta confirmatur ex illa vera & celebri doctrina, quod quando loca Scriptura non sunt adeò clara, si in eodem sensu explicantur communiter à SS. Patribus tunc concors illa sententia Patrum demonstrat illum esse verum sensum Scripturæ, & piaculum est, ab illo recedere, in modo hæreticum. Ita docet expresse & Societate Iesu P. Azorius tom. 1. lib. 8. cap. 2. quæst. 2. ita docent Doctores nostri sacri Tribunalis, Antonius Saura in vol. Plato-nis Pralud. 4. Simancha in Institut. Cat. tit. 54. n. 5. Pegna in Direct. Inquis. part. 2. comm. 27.

De primatu solius D. Petri.

171

16. Et idem non deferam hic apponere verba
Pitigiani, in 3. *Sententiom. 2. dist. 25. quast. 1. art. 10.*
sive affectus. Quinque sunt testimonia ordinaria, sive
Indices infallibilis veritatis fidei; Sacra Scriptura,
Traditions Apostolicae, Definitio Concilij Genera-
lis, Definitio Papa, & Consensus omnium Docto-
rum, & Patrum: qui dicitur consensus totius Ec-
clesie. Hac Pitigiani. Vnde Iacobus Greserus in
Refutatio ad Thebes Hunianas cap. 15. dixit, San-
ctum vnamini traditionem tuendam esse, ac
ipso Sacra litteras. Quibus adde omnino viden-
dam Gregorium de Valentia in Analyse fidei Catho-
lica libro 8. capite 8. Melchiorum Canum de locis
Tertios, libr. 7. cap. 3. conclusio 5. Petrum de Soto
in Dictione Catholicæ confessionis pars 2. capite 33.
& 69. Alphonsum de Castro aduers. Harv. lib. 1.
cap. 7. Salmerionum tom. 8. tract. 2. Granadum in p. 2.
D. Thoma tract. 8. discur. 2. sect. 2. numer. 5. & alios
pecc. ipsos. Itaque communis opinio Patrum decla-
rat veram sensum Scripturae, & ideo eorum commu-
nis sententia in expositione aliquius scripturae loci,
confituit catholicam veritatem, non quia id ab ipsi-
bus implicititer assertur, sed quia id afflere, faciam
scipitur tantum. Non est igitur communis sensus
Patrum formaliter ipsa Reuelatio, aut veritas Di-
uina, sed est testificatio de veritate diuina, & ideo
credimus communis sententia Patrum, non tantum
quaplibet senserint, sed quia ita sensisse scripturam
demonstrant, & eam esse traditionem Ecclesiae mani-
festent.

17. Et quidem, cum traditiones credere necessæ
sunt, & ad scripturam intelligentiam easdem adiun-
gere potest, ut tradit Lyrinensis, cap. 1. Traditionis
non aliud agnoscunt, quam ex sensu Pa-
trum, ut recte obseruat Grauina in contr. tom. 3.
part. 1. libr. 4. contr. 2. quast. 13. art. fol. 251. & 2.
ibid. art. 4. fol. 250. Bagotius in Apologetico Fidei
tom. 1. lib. 4. discur. 4. cap. 2. sect. 1. & 2. cum
aliis. Consequens ergo est, ut ipsorum vnamini
consensus sit ipsa Ecclesia vox, traditio. Quod con-
firmatur: quoniam scitum quia Iudeis tradita erant
eloqua Dic, oportebat (vt dicit Hilarius in Psalm.
1.) ad Seniores illos recurrere pro intelligentia
scripturarum, qua in numero, & officio illorum
seniorum confutabantur, multò magis dicendum
est hoc meruisse fidam Christi Ecclesiam, ut non
solum ei crederetur eloqua Dei, sed sensus quoque
ili aperte tradetur, præsternit cum Euangelium
primario in corde Ecclesie descriptum sit, nec tan-
tum in verborum foliis, sed in sensu, non in superfi-
cie, sed in medulla sit exaratum. Ad Patrum ergo in-
telligentiam, in quibus sensus Ecclesie cernitur, est
conscientium, ut videtur in 6 Synodo Generali can. 19.
sic dicitur: *Sicut ad scripturas peritius controvergia ab-
suta exexta fuerit, non eam aliter interpretentur Epis-
copi quam quomodo Ecclesie luminaria, & Doctores
sue scriptas expoferunt. Quid etiam determinauit
Concilium Meldense canon. 34. Concilium Senone-
se duxit. 4. Concilium Lateran. sub Leone X. sess. 11. &
Concilium Tridentinum sess. 4.*

18. Vnde hoc quod mandarunt alii Sacra
Concilii circa amplectendum sensum communem
Sanctorum Patrum in facti contingentia semper ob-
seruantur: idcirco in Concilio Ephesino in Epistol.
Alexandrina Synodi ad Nestorium, cum contra
Nestorium definiti essent sic dicitur: *Hoc itaque
relata fidei ratio proferatur, in tali sensu Santos
Patres sive competerint, ideoque illi non dubita-
uerunt Sanctam Virginem dicere Theotonum, &c. Et
ad definitionem se accingentes, dicunt. Sequentes
itaque omnium Sanctorum Patrum confessiones quis*

loquente Spiritu sancto pronulerant, & intensioni
eorum aquis vestigiis inherentes, profitemur &c.

19. In Chalcedonensi Concilio Art. 1. & 10. 4.
dicitur sequentes Santos Patres docentes, Art. 5.
acclamatur. *Hec est fides Patrum Art. 6. post Episco-
porum subscriptionem piissimus Imperator ad san-
ctam Synodum dixit: Pia, & Catholicæ fidei sancta,
& universali synodo secundum Patrum expositionem
declaratum, iustum simul, & expeditus esse nostra
tranquillitas approbauit, omnem de cetero contentio-
nis occasionem, de sancta fidei religione penitus am-
putari.*

20. In Conc. Nicen. 2. cum contra Iconomachos
ageretur, testimoniis Patrum Nysseni, Basilij, Chry-
stostomi, Cyrilli &c. Imagines tenendas definitum est,
ut patet Art. 2. & 4. in actione 7. sic conclusum est.
*Hic si se habentibus, Regiam vim excedentes, &
sanctorum nostrorum, & dominorum Patrum doctrina
insistentes, & Catholicæ Ecclesie, in qua Spiritus sanctus
inhabitabit, & traditionem observantes, definiimus
eum omnino diligenter, & declarans quomodo eis
debeat cultus subdit. Sic sanctorum nostrorum Pa-
trum optima disciplina, vel traditioni Catholicæ Eccle-
sie, que a finibus usque ad fines Euangelium suscepit,
&c. Et ita in fine acclamatur: *Hec est fides Aposto-
lorum. Hec est fides Patrum, hac est fides Orthodo-
xorum.**

21. Et tandem in Concilio Florentino testimo-
niis sanctorum Patrum de processione Spiritus sancti
contra Gracos disputatum est. Vide sessionem 25. &
multas praecedentes.

22. Merito igitur Dionysius de Cœlesti Hierar-
lib. 1. cap. 1. sic ait: *Ad sanctissimam Scripturatum in-
telligentiam, prout illa a Patribus acceptimus con-
tuendis pro viribus pergamus. Vnde Vincentius Ly-
rinensis aduers. heret. Novar. c. 39. ita assertit: Quicquid,
vel omnes, vel plures Patres, uno eodemque sensu ma-
nifeste, frequenter, perferantur accipiendo, tenendo
tradendo firmaverunt, id pro indubitate, certo rato-
que habeatur. Ita ille. Vide Grauinanum tom. 4. in conti-
nuat. par. 2. fol. 285. & tom. 2. l. 4. fol. 502. & 503. Ita
quæ applicando omnia supradictæ in causa nostro asse-
xo cum cōmuni Patrum sententia (vt satis firmata in
priori discept. probat. 1. 2. & 3.) exponendo hæc loca
Sacra Scriptura, Tu es Petrus, &c. Tibi dabo claves,
&c. Patet ousiæs, &c. que inter se mutuum relationem
habent, assertar in dictis verbis Primum
Ecclesia soli Petro, & non aliis promisum, & tradi-
tum fuisse; sequitur hanc propositionem, nempe, Paulus
fuit Pontifex cum Petro, sequitur inquit esse de-
testandam; quia est expressè contra factam Scripturam,
ita secundum traditionem Ecclesie, & communem
sententiam Patrum expositam & intellectam, asserta-
tem, videlicet, Primum Ecclesia soli Petro a Christo
domino collatum fuisse. Et id est Bouerius ad M.
Antonium de Dominis in Censura p. 2. l. 1. cap. 6. sic
ait: Quariscum Petrus solus a nobis Caput, & Pastor
ordinarius Ecclesie assertur. Dicimus, id a nobis af-
firmari; quia illi soli a Christo dictum fuit, Tu es Pe-
trus, &c. Quæatis vltierius, cur Petrum, illis verbis, faci-
mus, singulare quoddam fundamentum, quod alii
Apostoli non fuerint: Respondemus, eo quod ea verba
ex omnino Patrum sententia eum sensum preferantur.
Ita ille. Vnde Andreas Duvalius Doctor Sorbonicus
in 2. D. Thoma tract. de fidei g. 1. art. vii. recte do-
cuit in expositione Sacrae Scripturae confundam es-
se primum iugem & continuam Ecclesie traditionem,
ybi enim omni tempore in Ecclesia recepta fuit
obscura alicuius loci exposicio ab ea fine placido re-
cedi non potest, alias non tantum hæc exposicio ne-
garetur, sed etiam ipsa traditio, & Ecclesie autoritas
ita ille.*

Sed in nostro casu iugis & continua Ecclesiæ tracitio fuit, ut patet ex Patribus omnium saeculorum, ex Iacobi Canonibus, & Conciliis Generalibus verba Mathe. 16. & Ioan. 21. esse intelligenda de Primatu Ecclesiæ vni, & soli Petro concessa. Ego hunc esse verem sensum Scripturæ, necessariò fatendum erit. Quod etiam manifeste patet ex Bulla Ioannis XXII. contra Marsilium de Padua, & Ioannem Landunum, datam Auentione X. Kalend. Novembris. Pontificatus ann. 12. in qua Pontifex dogmaticè & ex Cathedra loquens excommunicatis dictos haereticos, & aduersus illos supra citatis locis S. Scriptura statutum Primatum Ecclesiæ fuisse collatum à Christo Domino vni, & soli Petro, & inter alia hæc afflere. *Quod autem B. Petrus plusquam alijs Apostoli auctoritatem habuit, ex predictis evidenter concluditur. Certum est enim quod maior est auctoritas Pastoris quam gregis. Petrus autem rotius gregis Domini generalis confitimus est Pastor,*

QVOD DE NVLO ALIO APSTOLO DICI POTEST, &c. Quid ad hæc verba respondebit Anonymus; Si

*Pontifex afflere, Petrum ita fuisse constitutum Pastorem ouilis totius Ecclesiæ, VT HOC DE NVLO ALIO DICI POSSIT. Quod pacto ipse post tot annorum myriades, audet alium Pastorem in Ecclesiæ constituere nempe Paulum; Cuinam credendum erit, amice Lector, Anonymo, an Pontifici; Sunt nuge nugaram, & durum est contra stimulum calcitrare. Recognoscet omnino dictam Bullam Ioannis XXII. in qua inuenies confirmata omnia à nobis superius dicta, videlicet Primatum Ecclesiæ fuisse priuilegium singulare vnius Petri, & regimen Ecclesiæ Monarchicum, fuisse ipsi soli collatum supra omnes alios Apostolos, & per consequens supra Paulum. Bullam vero Ioannis inuenies per extensum apud Bzouium in *Annalib. Eccl. tom. 13. anno Christi 1327.**

24. Et tandem pro curiosi Lectoriibus, & pro coronide huius disceptationis, non deseram hic apponere alias auctoritates recentiorum Doctorum, qui in individuo opinionem Anonymi refellunt, & quam male oleat demonstrant, & primò, celeberrima facultas Parisiensis in Censura contra M. Antonium de Dominis libr. 1. cap. 5. num. 18. statutum iurisdictionem Apostolicam ordinariam extitisse in solo D. Petro, & contrarium afflere, putauit esse schismatum & haereticum, & hanc censorum Sorbonicam contra opinionem Anonymi in specie adducit, & approbat eruditissimus & doctissimus Iacobus Habert lib. 2. de Cathedra singulari S. Petri cap. in fine. Dicere autem cum Anonymo se confitit Paulum Pontificem, potestate extraordinaria, Petrum vero potestate ordinaria, hoc est verbis eludere: nam realiter, & in effectu, ambos veros Pontifices efficit, independenter vnum ab altero, sine villa subordinatione, contra regimen Monarchicum Ecclesiæ, institutum à Christo super vnum immutabilitatem. Facultas vero Parisiensis, fecit mentionem de potestate Apostolica ordinaria ad differentiam potestatis extraordinariae Apostolorum, que tamen nullam aequalitatem tribuebat illis cum Petro in ordine ad Primatum Ecclesiæ. Sed potestas extraordianaria quam Anonymus tribuit Paulo, constituit illum summum Pontificem simul cum Petro, & sine villa ad Petrum subordinatione, vt Petro subordinati erant alij Apostoli. Ergo, &c. Item Michael Nauckius de Monarch. Eccl. & Sacul. tom. 1. part. 2.

25. cap. 1. inquit: Constituere in Ecclesiæ nullum à Sancto Petro, & successoribus eius Pastorem, est dogma Haereticorum. Andreas Duvalius in tract. de Rom. Pont. part. 1. quafio. 2. docet Regimen Ecclesiæ institutum fuisse à Christo immutabiliter Monarchicum in VNO Pastore; & hoc ita esse certum, vt à quamcirca fidei iustitiam negari non possit. Et postea quafio. 3. & 4. probat, illum unicum Pastorem fuisse Petrum, & firmat Paulum fuisse Petro subditum, & inferiorem. Iohannes Geronius Cancellarius Parisiensis tom. 1. lib. de Statibus Ecclesiæ, confider. 1. ait, Statum Papalem Monarchicum, & Regalem fuisse à Christo immediate collatum Petro super alios Apostolos, & contrarium dicere firmat esse Schismatum, impium & haereticum. Si Primatus, secundum Gerolimum, fuit à Christo collatus Petro super alios Apostolos ergo necessario sequitur, & super Paulum, quod aperit probat Bencanus de Rebus. Eccl. cap. 4. num. 15. & Coeffeteau tom. 1. lib. 1. cap. 5. n. 5. nam aliquo Paulus non fuisset ouis Christi, nec Apostolus.

26. Sed relinquamus Doctores Gallos Franciscus del Castillo in 3. sent. tom. 2. dif. 16. quaf. 4. n. 4. cum seq. 10. Vviggiers in 2. 2. D. Thom. tract. de Pont. q. 1. art. 10. dub. 1. num. 2. iuncto num. 19. & 68. cum seq. Bellarminus de Rom. Ponif. lib. 1. cap. 16. Puerius de Arisocratia regulari, tom. 2. cap. 3. num. 11. 30. & seq. Alphonius Mendoza quaf. 4. Scholastica num. 1. in fine. Bannez in 2. 2. D. Thomae quaf. 5. art. 10. dub. 4. Suarez contra Regem Anglia lib. 3. cap. 10. num. 3. & 20. & cap. 11. num. 8. iuncto num. 10. afflent esse de fide Petrum habuisse iurisdictionem super omnes Apostolos, & inter illos apponunt D. Paulum, respondendo ad antiqua loca Epif. 1. ad Galat. ex quibus Haeretici inferre contendunt, aequalitatem Pauli cum Petro. Et tandem Antonius Polus, in lucidario pofestatis, lib. 4. Carena in praxi S. Officii, part. 1. tit. 1. §. 4. num. 34. Amicus in cursu Theologico, tom. 4. dif. 6. n. 68. iuncto n. 127. docent esse de fide, Pontificatum fuisse institutum supra solum Petrum, & contrarium firmant esse haereticum. Concludendum est itaque alium Pontificem à Christo in Ecclesiæ non fuisse institutum, nisi solum, & vnicum Petrum, & post Petrum Romanos Pontifices eius Successores. Ita docent Oracula S. Scriptura, per traditionem & viuieralem Ecclesiæ consenserunt, ac concordē Sanctorum Patrum sententiam nobis exposita, & declarata. Ita docent Cœlia genera, & Sacri Canones. Ita omnes Theologi, Scholastici, Positivi, Polemici, & Morales. Ita Doctores vtriusque iuris, tam Ciuii, quam Canonici; vnde aliter sètire, ac docere, ne fas esse manifestè patet.

27. Et hac dictæ sufficiunt, circa nouum Papatum D. Pauli, quem ego ex superius dictis, hic Rom ante omnes reprobau, & post me alij viri doctiores, feliciter refellent, quod vbiique locorum faciendum esse puto. Nota tamen Lector, quod licet ego in his Disceptationibus, opinionem Anonymi, tam acriter ut par erat, impugnauerim; tamen existimo illum rendicere eruditissimis virum, & ad offendendum ingenii acumen, hanc questionem protrahandam, sufficeré. Vnde spero in posterum, quod tanquam plius, & Catholicus pro publico Ecclesiæ bono, ad vitiora scribenda, calamum suum convertat, exemplo D. Augustini, & Pij I. Pontificis, qui aliqua scripturam, quæ pofta respuerunt.

MONITIO AVCTORIS AD LECTOREM POST HVIVS Operis impressionem.

N*ota* Lector, quod post hæc disceptationes impressas, antequam licentiam à Reuerendissimo P. Mag. S. P. illas publicandi obtinuimus; emanauit Decretum sacra congregacionis sancti Officii, in quo SS. D. N. IN NOCENTIVS X. sententiam à me in superioribus disceptationibus impugnatam, tanquam hereticam merito damnat, declarat. Decretum impressione fuit in Typographia Cam. Apostolica, sicutum sub die 24. Ianuarij 1647. & publicatum die 25. eiusdem Mensis.

TRACTA